

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ ద్వావింశత్యధికశతతమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ద్వావింశత్యధికశతతమః సర్గః ॥

శ్రీరామస్యాజ్ఞయా విభీషణేన వానరాణాం భృశం సత్కారో విభీషణం
వానరాంశ్చ సహైవాదాయ శ్రీరామస్య పుష్పకేణాయోధ్యాం ప్రతి ప్రస్థానం చ

ఉపస్థితం తు తం కృత్వా పుష్పకం పుష్పభూషితం ।
అవిదూరే స్థితో రామమిత్యువాచ విభీషణః ॥ 6.122.1 ॥

స తు బద్ధాంజలిపుటో వినీతో రాక్షసేశ్వరః ।
అబ్రవీత్ త్వరయోపేతః కిం కరోమీతి రాఘవం ॥ 6.122.2 ॥

తమబ్రవీన్మహాతేజా లక్ష్మణస్యోపశృణ్వతః ।
విమృశ్య రాఘవో వాక్యమిదం స్నేహపురస్కృతం ॥ 6.122.3 ॥

కృతప్రయత్నకర్మాణః సర్వ ఏవ వనౌకసః ।
రత్నైరర్థైశ్చ వివిధైః సంపూజ్యంతాం విభీషణ ॥ 6.122.4 ॥

సహామీభిస్త్యయా లంకా నిర్జితా రాక్షసేశ్వర ।
హృష్టైః ప్రాణభయం త్యక్త్వా సంగ్రామేష్వనివర్తిభిః ॥ 6.122.5 ॥

త ఇమే కృతకర్మాణః సర్వ ఏవ వనౌకసః ।
ధనరత్నప్రదానైశ్చ కర్మైషాం సఫలం కురు ॥ 6.122.6 ॥

ఏవం సమ్మానితాశ్చైతే నంద్యమానా యథా త్వయా ।
భవిష్యంతి కృతజ్ఞేన నిర్వృతా హరియూధపాః ॥ 6.122.7 ॥

త్యాగినం సంగ్రహీతారం సానుక్రోశం జితేంద్రియం ।
సర్వే త్వామభిగచ్ఛంతి తతః సంబోధయామి తే ॥ 6.122.8 ॥

హీనం రతిగుణైః సర్వైరభిహంతారమాహవే ।
సేనా త్యజతి సంవిగ్నా నృపతిం తం నరేశ్వర ॥ 6.122.9 ॥

ఏవముక్తస్తు రామేణ వానరాంస్తాన్ విభీషణః ।
రత్నార్థసంవిభాగేన సర్వానేవాభ్యపూజయత్ ॥ 6.122.10 ॥

తతస్తాన్ పూజితాన్ దృష్ట్వా రత్నార్థైర్హరియూథపాన్ ।
ఆరురోహ తదా రామస్తద్ విమానమనుత్తమం ॥ 6.122.11 ॥

అంకేనాదాయ వైదేహీం లజ్జమానాం మనస్వినీం ।
లక్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా విక్రాంతేన ధనుష్మతా ॥ 6.122.12 ॥

అబ్రవీత్ స విమానస్థః పూజయన్ సర్వవానరాన్ ।
సుగ్రీవం చ మహావీర్యం కాకుత్స్థః సవిభీషణం ॥ 6.122.13 ॥

మిత్రకార్యం కృతమిదం భవద్భిర్వానరర్షభాః ।
అనుజ్ఞాతా మయా సర్వే యథేష్టం ప్రతిగచ్ఛత ॥ 6.122.14 ॥

యత్ తు కార్యం వయస్యేన స్నిగ్ధేన చ హితేన చ ।
కృతం సుగ్రీవ తత్ సర్వం భవతాధర్మభీరుణా ॥ 6.122.15 ॥

కిష్కింధాం ప్రతి యాహ్యాశు స్వస్థైస్యేనాభిసంవృతః ।
స్వరాజ్యే వస లంకాయాం మయా దత్తే విభీషణ ।
న త్వాం ధర్షయితుం శక్తాః సేంద్రా అపి దివౌకసః ॥ 6.122.16 ॥

అయోధ్యాం ప్రతి యాస్యామి రాజధానీం పితుర్మమ ।
అభ్యనుజ్ఞాతుమిచ్ఛామి సర్వానామంత్రయామి వః ॥ 6.122.17 ॥

ఏవముక్తాస్తు రామేణ హరీంద్రా హరయస్తథా |
ఊచుః ప్రాంజలయః సర్వే రాక్షసశ్చ విభీషణః || 6.122.18 ||

అయోధ్యాం గంతుమిచ్ఛామః సర్వాన్ నయతు నో భవాన్ |
ముద్యుక్తా విచరిష్యామో వనాన్యపవనాని చ || 6.122.19 ||

దృష్ట్వా త్వామభిషేకార్థం కౌసల్యామభివాద్య చ |
అచిరాదాగమిష్యామః స్వగృహాన్ నృపసత్తమ || 6.122.20 ||

ఏవముక్తాస్తు ధర్మాత్మా వానరైః సవిభీషణైః |
అబ్రవీద్ వానరాన్ రామః ససుగ్రీవవిభీషణాన్ || 6.122.21 ||

ప్రియాత్ ప్రియతరం లబ్ధం యదహం ససుహృజ్జనః |
సర్వైర్భవద్భిః సహితః ప్రీతిం లప్స్యే పురీం గతః || 6.122.22 ||

క్షిప్రమారోహ సుగ్రీవ విమానం సహ వానరైః |
త్వమప్యారోహ సామాత్యో రాక్షసేంద్ర విభీషణ || 6.122.23 ||

తతః స పుష్పకం దివ్యం సుగ్రీవః సహ వానరైః |
ఆరురోహ ముదా యుక్తః సామాత్యశ్చ విభీషణః || 6.122.24 ||

తేష్వారూఢేషు సర్వేషు కౌబేరం పరమాసనం |
రాఘవేణాభ్యనుజ్ఞాతముత్పపాత విహాయసం || 6.122.25 ||

ఖగతేన విమానేన హంసయుక్తేన భాస్వతా |
ప్రహృష్టశ్చ ప్రతీతశ్చ బభౌ రామః కుబేరవత్ || 6.122.26 ||

తే సర్వే వానరర్కాశ్చ రాక్షసాశ్చ మహాబలాః |
యథాసుఖమసంబాధం దివ్యే తస్మిన్నుపావిశన్ || 6.122.27 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

ద్వావింశత్యధికశతతమః సర్గః ||